

הודעה לעיתונות

פקס' 02-6521340 <http://www.cbs.gov.il> info@cbs.gov.il

ירושלים, י"ג בשבט תש"ע
28 בינואר 2010
021/2010

נתוני פירות וירקות לרגל ט"ו בשבט תש"ע Data on Fruit and Vegetables - Tu Bi-Shvat 2010

- שטח הנטיעות החדשות של עצי פרי בשנת 2009 הסתכם ב-29.7 אלף דונם. שטח הנטיעות החדשות של עצי יער הסתכם ב-7.8 אלף דונם, וזאת לאחר שנת שמיטה (2008) שבה היקף הנטיעות היה מזערי.
- הרכב הנטיעות בשנת 2009 היה שונה בצורה מהותית מהשנים 2008 ו-2007 מאחר שבשנת 2007 ניטעו שטחים רבים לקראת שנת השמיטה.
- תפוקת פרי ההדר בעונת 2009/2008 הייתה כ-568 אלף טון, עלייה של 6% בהשוואה לעונה הקודמת. תפוקת פרי ההדר מהווה 48% מכלל תפוקת המטעים.
- בשנים האחרונות, עיקר היבוא של פירות יבשים ואגוזים הוא של אגוזים, שקדים וצימוקים והם מיובאים מארצות הברית. היבוא העיקרי של בוטנה (פיסטוק), משמש ותאנים הוא מטורקיה.
- בשנת 2008 הייתה ההוצאה החודשית הממוצעת על פירות וירקות בכלל משקי הבית ביישובים עירוניים 389 ש"ח ומתוך זה על פירות יבשים 33 ש"ח. משקי בית ביישובים עירוניים ערביים הוציאו 556 ש"ח בממוצע לחודש על פירות וירקות ו-55 ש"ח על פירות יבשים, ובישובים יהודיים – 369 ש"ח ו-31 ש"ח, בהתאמה.
- המחיר לצרכן של שקדים, בדצמבר 2009, היה גבוה ב-2.8% ממחירו בדצמבר 2008, ואילו המחיר לצרכן של אגוזים ופיסטוקים היה נמוך ב-8.8%.

לרגל ט"ו בשבט, מציגה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה נתונים עדכניים על שטחים של מטעים חדשים (מדווחים), על פירות יבשים ועל פירות וירקות טריים בישראל.

נטיעות חדשותא. שטחי מטעים חדשים (מדווחים), דונם¹, 2006-2009

2009	2008	2007	2006	
29,656	3,653	62,473	36,024	סה"כ נטיעות חדשות
12,141	1,103	15,512	11,733	פרי הדר
1,108	-	10,197	6,311	שקדים
4,991	273	6,490	2,951	ענבים
1,052	263	9,889	4,857	אבוקדו
5,607	1,136	5,954	2,207	זיתים
807	241	6,678	3,159	רימונים
813	77	2,261	1,371	אפרסקים ונקטרינות
532	27	2,000	841	אגסים

שטח הנטיעות החדשות והרכב הנטיעות בשנת 2009 היו שונים בצורה מהותית מהשנים 2008 ו-2007, ודומים בהיקפם לשנת 2006. בשנת 2007 ניטעו שטחים רבים לקראת שנת שמיטה שחלה בשנת 2008, ושבה היקף הנטיעות היה מזערי. שטחי הנטיעות של מטעים חדשים ירדו בשנת 2009 ב- 18 אחוזים לעומת שנת 2006. יתכן שהמשבר הכלכלי העולמי והמחסור במים תרמו אף הם לירידה בהיקף הנטיעות. בהשוואה לשנת 2006, שטחי נטיעות הזיתים עלו ב- 154 אחוזים, שטחי נטיעות הענבים עלו ב- 70 אחוזים ושטחי נטיעות ההדרים עלו ב- 3.5 אחוזים – ניתן להסביר זאת ברווחיות הגבוהה בענף ובעלייה בייצוא של ההדרים. בכל שאר הענפים נרשמה ירידה ניכרת בהיקף הנטיעות.

נטיעות יער – נתוני קרן קיימת לישראל

בשנת 2009 שטח הנטיעות החדשות ביערות הסתכם ב- 7,790 דונם ושטח חידוש היער ב-4,332 דונם, מרבית השטחים במרחב דרום (75 אחוזים). בשנת 2008 שטח הנטיעות החדשות ביערות היה נמוך והסתכם ב- 1,706 דונם, בשל שנת השמיטה.

¹ מקור הנתונים : הרבנות הראשית. נתוני שטחי הנטיעות של שנת 2009 הינם ארעיים.

תפוקת ענף המטעים

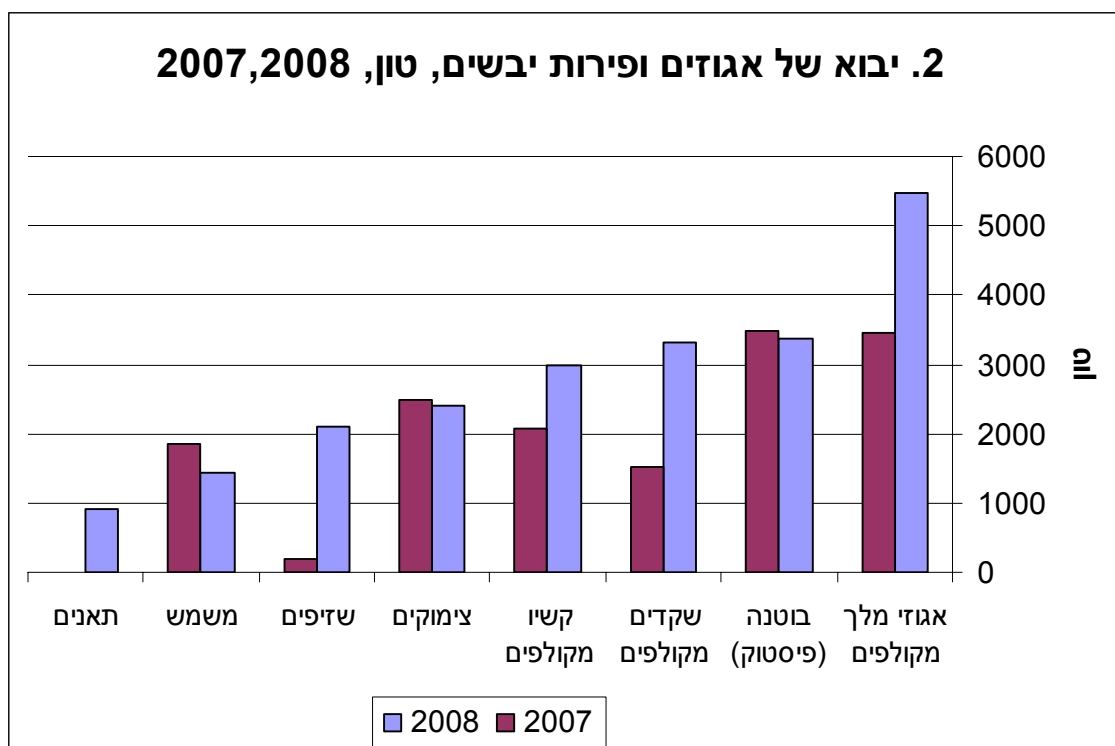
כמות התפוקה הכוללת של ענף המטעים לשנת 2009 נאמדה בכ-1.2 מיליון טונות, עלייה של כ-3% לעומת שנה קודמת. מתוכם 49% פרי הדר (עונת 2009/2008) – עלייה של 2% לעומת העונה הקודמת.

ב. תפוקת הפירות העיקריים, אלפי טון, 2009

כמות באלפי טון	2009 ²
פרי הדר	602
תפוחי עץ	110
בננות	90
ענבי מאכל	69
אפרסקים ונקטרינות	55
אבוקדו	63

בכמות התפוקה של פרי הדר חלה עלייה של 5.8% לעומת העונה הקודמת. המשבר הכלכלי העולמי ומשבר המים פגעו קשות בענף ההדרים בשנת 2008. בשנת 2009 חלה התאוששות לאחר שינוי בזנים. כמות התפוקה של הפירות, פרט לפרי הדר, נותרה ללא שינוי לעומת השנה הקודמת. בכמות התפוקה של האבוקדו חלה עלייה ניכרת של כ-30%, כמות התפוקה של תפוחי העץ עלתה בכ-15% ואילו כמות התפוקה של האפרסקים ירדה ב-21% לעומת השנה הקודמת.

אגוזים ופירות יבשים

² מקור הנתונים : אומדני מועצת הצמחים

עיקר היבוא של פירות יבשים ואגוזים בשנת 2008 היה של אגוזים ושקדים (אגוזי מלך מקולפים – 5,473 טון, בוטנה – 3,370 טון, שקדים מקולפים – 3,321 טון ואגוזי קשיו מקולפים – 2,995 טון). בפירות היבשים עיקר היבוא היה של צימוקים ושזיפים (2,400 טון ו-2,115 טון בשנת 2008, בהתאמה), שמיובאים בעיקר מארצות הברית. עיקר היבוא של בוטנה (פיסטוק), משמש ותאנים הוא מטורקיה (3,370 טון, 1,437 טון ו-905 טון, בהתאמה). אגוזי הקשיו המקולפים יובאו מויאטנם (2,995 טון).
בהשוואה לשנת 2007, ניתן לראות עלייה משמעותית ביבוא אגוזי מלך מקולפים, שקדים מקולפים ושזיפים.

מחירי פירות יבשים ואגוזים

ג. פירות יבשים – אחוז השינוי במחיר לצרכן של פירות יבשים ואגוזים³

אחוז השינוי במחיר (דצמבר 2009 לעומת דצמבר 2008)	
- 1.0	בוטנים
-1.4	גרעינים לפיצוח
-8.8	אגוזים ופיסטוקים
2.8	שקדים
2.6	צימוקים
- 1.9	פירות יבשים אחרים

בשנת 2009 חלה ירידה של 8.8% במחירי אגוזים ופיסטוקים. מחירי הפירות היבשים, הבוטנים והגרעינים לפיצוח ירדו עד ל-2%. לעומת זאת, מחיר השקדים עלה ב-2.8% ומחיר הצימוקים עלה ב-2.6%.

³ מקור הנתונים : מדד המחירים לצרכן

הוצאות משקי בית על ירקות ופירות

ד. ירקות ופירות נבחרים - הוצאה חודשית ממוצעת למשק בית, לפי צורת יישוב, בשקלים, 2008

יישוב כפרי	מבחר יישובים עירוניים						סה"כ יישובים עירוניים יהודים	סה"כ יישובים עירוניים	
	עירוני ערבי	אשדוד	ראשון לציון	חיפה	תל אביב	ירושלים			
468	556	345	376	337	326	416	369	389	ירקות ופירות
									מזה:
31	35	28	20	17	14	28	23	25	תפוחי אדמה ובטטות
166	237	139	135	142	110	162	132	144	ירקות טריים
									מזה:
20	39	15	13	11	12	17	15	17	מלפפונים
29	48	23	22	18	19	26	22	25	עגבניות
123	151	91	97	86	96	114	100	106	פירות טריים
									מזה:
6	12	4	4	4	4	8	5	6	תפוזים
11	22	7	7	7	8	11	9	10	בננות
11	10	5	6	9	9	8	8	8	ענבים
21	23	19	17	14	16	21	18	19	תפוחי עץ
3	5	3	4	4	3	4	4	4	תות שדה
10	15	9	8	5	8	7	8	8	אבטיחים
48	55	25	34	25	34	32	31	33	פירות יבשים
									מזה:
17	14	4	11	7	9	7	9	9	אגוזים
7	7	6	4	2	3	5	4	5	זירעונים לפיצוח

הנתונים המופיעים בטבלה הנ"ל ובטבלה הבאה נלקחו מסקר הוצאות משק הבית 2008. הנתונים כוללים את כלל האוכלוסייה למעט קיבוצים, מושבים שיתופיים ובדואים מחוץ ליישובים.

במשקי בית ביישובים הערבים העירוניים נרשמה ההוצאה הממוצעת החודשית הגבוהה ביותר על צריכת ירקות ופירות – 556 ש"ח לחודש. בתל אביב-יפו ובחיפה ההוצאות על ירקות ופירות נמוכות יחסית (326 ש"ח ו-337 ש"ח, בהתאמה).

ה. הרכב הוצאות על ירקות ופירות במשקי בית של קשישים, משקי בית של נפש אחת וזוג עם ילדים – 2008

שני מבוגרים עם ילדים ⁶	משק בית של נפש אחת ⁵		קשישים ⁴	סך הכל	
	נשים	גברים			
409	184	143	342	393	<u>ירקות ופירות סך הכל - ש"ח לחודש</u>
אחוזים					
100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	ירקות ופירות סך הכל
מזה:					
6.8	3.8	3.7	6.0	6.4	תפוחי אדמה ובטטות
35.3	37.6	35.3	38.2	36.9	ירקות טריים
מזה:					
4.6	3.6	4.4	4.2	4.1	מלפפונים
6.4	5.8	6.6	6.2	6.1	עגבניות
2.2	2.8	2.4	2.8	2.3	פלפל וגמבה
26.6	29.0	22.9	31.2	27.0	פירות טריים
מזה:					
1.3	0.9	0.9	1.6	1.3	קלמנטינות ומנדרינות
2.9	1.6	2.6	2.8	2.5	בננות
5.1	5.6	3.6	5.3	4.6	תפוחי עץ
16.0	16.2	22.2	10.8	7.4	ירקות כבושים ומשומרים
מזה:					
1.7	1.2	3.0	1.8	1.8	זיתים
1.6	1.3	1.9	0.9	1.3	מלפפונים כבושים
9.2	7.0	9.8	8.2	8.1	פירות יבשים

במשקי בית של קשישים אחוז הוצאה הגבוה ביותר על ירקות ופירות טריים (38.2%) מתוך סך הוצאה על ירקות ופירות.

⁴ משקי בית של קשישים אלו משקי בית שבהם גיל האישה הוא גבוה מ-60 וגיל הגבר מ-65 (בהתאם לחוק הפנסיה). כאשר משקי בית של קשישים כוללים בתוכם קשישים בודדים וזוגות שלפחות אחד מהם קשיש.

⁵ משקי בית של נפש אחת כוללים משקי בית בהם יש מבוגר יחיד מעל גיל 18 עד גיל הפנסיה (אישה 60, גבר 65) שמצבו המשפחתי הוא רווק/גרוש/פרוד/אלמן

⁶ גיל הילדים הוא עד 17.